Dosarul nr.2ra-1565/19

Prima instanţă - Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. : E. Badan-Melnic)
Instanţa de Apel - Curtea de Apel Chişinău (jud. : B. Bîrca, S. Iorgov, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

25 septembrie 2019 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:
Preşedintele completului, judecătorul Ala Cobăneanu
judecătorii Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Munteanu Lilia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Guțuleac Margarita împotriva lui Munteanu Lilia privind încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere şi transmiterea bunurilor gajate,

împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curţii de Apel Chişinău, prin care a fost admis apelul declarat de Guțuleac Margarita, casată parţial hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru şi emisă o hotărâre nouă de admitere a acţiunii,

c o n s t a t ă :

La 18 decembrie 2015, Guțuleac Margarita s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Munteanu Lilia concretizată ulterior a solicitat încasarea a sumei de 111 500 de euro cu titlu de datorie, 82 946, 84 euro cu titlu de dobândă de întârziere şi transmiterea silită a bunurilor gajate terenurile agricole amplasate în r-nul Ialoveni satul Sociteni, pentru vânzarea forţată a acestora în contul stingerii datoriei şi încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că în baza contractului de împrumut nr. 9206 din 4 noiembrie 2009 a acordat lui Munteanu Lilia un împrumut în mărime de 385 000 euro, cu termenul de rambursare până la 15 mai 2011.

La 10 decembrie 2010, părţile au încheiat un Acord suplimentar la Contractul de împrumut nr. 9206 din 4 noiembrie 2009, prin care au stabilit că, restul sumei de 111 500 euro, urmează a fi achitată până la 10 mai 2011.

În vederea garantării rambursării sumei împrumutate, au fost gajate conform contractului de ipotecă nr. 9207 din 4 noiembrie 2009, terenurile agricol, cu suprafaţa de 1,0099 ha şi 1,0105 ha, amplasate în raionul Ialoveni, satul Sociteni.

Reclamanta invocat că,la data scadentă rambursării împrumutului Munteanu Lilia nu a restituit datoria.

Prin ordonanţa Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău din 7 iunie 2013, s-a dispus transmiterea silită a terenurilor gajate situate în raionul Ialoveni, satul Sociteni, extravilan, în posesiunea lui Guțuleac Margarita, pentru vânzarea forţată

a acestora, cu încasarea datoriei restante în mărime de 156 102 euro şi a taxei de stat în mărime de 12 500 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău din 8 octombrie 2013, au fost respinse obiecţiile depuse de către Munteanu Lilia asupra ordonanţei din 7 iunie 2013.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 27 februarie 2014 s-a casat încheierea Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău din 8 octombrie 2013 şi s-a admise obiecţiile înaintate.

S-a anulat ordonanţa Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău din 7 iunie 2013.

Ulterior printr-o notificare Guţuleac Margarita a solicitat pârâtei achitarea datoriei restante. Totodată, a expediat şi un preaviz privind transmiterea benevolă a bunurilor gajului şi anume, terenurile agricole cu numere cadastrale amplasate în r-nul Ialoveni, satul Sociteni.

Munteanu Lilia a răspuns la preavizul invocând că, termenul de prescripţie cu privire la pretenţiile pecuniare a expirat, şi dat fiind faptul că, valabilitatea ipotecii depinde de valabilitatea obligaţiei garantate cu potecă, ipoteca de asemenea a încetat.

Reclamanta a menţionat că, Munteanu Lilia se eschivează intenţionat şi cu rea-credinţă de la restituirea împrumutului sau transmiterea silită a bunului gajate.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de, a fost respinsă ca tardivă.

Pentru a hotărî astfel, instanţa a conchis că, obligaţia de restituire a împrumutului a devenit exigibilă la data de 11 mai 2011. Reclamanta urma ca începând cu această dată în termen de 3 ani să îşi apere dreptul la revendicarea împrumutului, însă acţiunea a fost depusă în instanţă la 18 decembrie 2015, cu încălcarea termenului general de prescripţie extensivă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe la 11 mai 2018, Guţuleac Margarita a declarat apel împotriva hotărârii din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond şi emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 21 februarie 2019 a Curţii de Apel Chişinău a fost admis apelul declarat de Guţuleac Margarita.

S-a casat hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru şi s-a pronunţat o hotărâre nouă prin care :

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Guţuleac Margarita.

S-a încasat de la Munteanu Lilia în beneficiul lui Guţuleac Margarita suma de 111 500 euro (unu suta unsprezece mii cinci sute) euro cu titlu de datoriei, 82 946,84 (optzeci şi două mii nouă sute patruzeci şi şase euro, 84 cenţi), euro cu titlu de dobândă de întârziere, în total suma de 194 446,84 euro (una suta nouăzeci şi patru mii patru sute patruzeci şi şase euro, 84 cenţi), convertiţi în lei conform cursului stabilit de Banca Naţională a Moldovei la data executării hotărârii, inclusiv din contul bunurilor ipotecate prin deposedarea lui Munteanu Lilia şi transmiterea acestora în posesia lui Guţuleac Margarita pentru comercializare şi anume: terenurile agricole gajate, amplasate în raionul Ialoveni satul Sociteni.

S-a încasat de la Munteanu Lilia în beneficiul lui Guţuleac Margarita suma de 1300 lei (una mie trei sute lei) cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat

achitată la depunerea acţiunii în prima instanţă şi 800 lei (opt sute lei) cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat achitată la depunerea cererii de apel, în total suma de 2 100 lei (două mii una suta lei).

S-a încasat de la Guţuleac Margarita în beneficiul statului suma de 16 975 (șaisprezece mii nouă sute şapte zeci şi cinci) lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Pentru a decide astfel, instanţa de apel a constatat că, cererea de chemare în judecată este depusă în termen. La caz sunt aplicabile prevederile art. 277 din Codul civil (în redacţia de până la 1 martie 2019). Astfel, la caz termenul de adresare în instanţă se calculează de la data emiterii deciziei Curţii de Apel Chişinău, 27 februarie 2014, prin care a fost anulată ordonanţa prin care s-a dispus transmiterea silită a bunurilor gajate.

Cu referire la fondul cauzei instanţa a constatat existenţa datoriei lui Munteanu Lilia faţă de Guţuleac Margarita, ca urmare a nerespectării prevederilor contractului de împrumut din 4 noiembrie 2009 şi a acordului suplimentar din 10 decembrie 2010.

Prin prisma art. 619 alin. (2) din Codul civil (în redacţia de până la 1 martie 2019) instanţa a conchis că şi pretenţia privind încasarea dobânzii de întârziere este întemeiată, deoarece de la data expirării termenului de rambursare a împrumutul, pârâta nu a restituit datoria.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curţii de Apel Chişinău s-a corectat eroarea strecurată parate dispozitivă a deciziei din 21 februarie 2019, prin substituirea sintagmei greşite „se încasează de la Guţuleac Margarita în beneficiul statului suma de 16 975 (șaisprezece mii nouă sute şapte zeci şi cinci) lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat cu sintagma corectă : se încasează de la Munteanu Lilia în beneficiul statului suma de 16 975 (șaisprezece mii nouă sute şapte zeci şi cinci) lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

La 21 mai 2019, Munteanu Lilia a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2019 a Curţii de Apel Chişinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărârii din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

În motivare a indicat că, decizia instanţei de apel este neîntemiată.

În opinia recurentului instanţa de apel nu a examinat corect cauza şi nu a dat o apreciere justă probelor administrate în cadrul judecării cauzei în fond. Decizia instanţei de apel relevă o insuficienţă analiză a probatoriului administrat în cauză ce a condus la reținerea unei situații de fapt incorecte. Astfel, concluzia instanţei este neîntemeiată.

Consideră recurentul că instanţa de apel nu a dat o apreciere legală, nu a constatat şi elucidat corect circumstanțele importante pentru soluţionarea pricinii. Este greșită aprecierea instanţei precum că la caz sunt aplicabile prevederile art. 277 din Codul civil (în redacţia de până al 1 martie 2019), iar instanţa de fond examinând cauza a dat o apreciere corectă raportului juridic. Hotărârea instanţei de fond fiind legală, întemeiată şi motivată.

Prin referinţa depusă la 24 iulie 2019 Guţuleac Mărgărita a indicat că, instanţa de apel corect a stabilit faptul că prima instanţă a interpretat eronat legea, acţiunea fiind depusă în interiorul termenului de prescripţei extensivă. Recursul depus de Munteanu Lilia nu conține temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) şi (4) din Codul de procedură civilă. A pledat pentru inadmisibilitatea recursului.

La 10 septembrie 2019, Munteanu Lilia a depus o cerere de recurs suplimentar. A

invocat că, dosarul civil prin care s-a examinat eliberarea ordonanței judecătoreşti este anexat ca corp delict în cauza penală pornită în baza prevederilor art. 42, 328 alin.(3) lit. b) şi c) din Codul penal pe funcționari din cadrul Judecătoriei Rîşcani, mun. Chişinău. O asemenea cauză civilă nici nu a fost examinată în instanţă, deoarece Guţuleac Margarita nu a depus în instanţă o cerere de eliberare a ordonanței judecătoreşti, o astfel de cauză civilă fiind falsificată.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chişinău a pronunţat dispozitivul deciziei la 21 februarie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieşire, instanţa de apel a expediat participanţilor la proces, copia deciziei motivate la 21 martie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei, la materialele cauzei lipsesc.

Cererea de recurs a fost declarată la 21 mai 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) şi (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs şi face un raport verbal în faţa completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiţie reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) şi (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) şi (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanţei de apel, relatarea situaţiei nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secţiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material şi procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu şi temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secţiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanţa de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanţele de fond şi de apel. Forţa atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficienţa probelor şi concluziile făcute în urma probaţiunii sunt în afara controlului instanţei de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs poate

interveni în materia probaţiunii doar sub aspect procedural şi anume dacă se invocă că instanţa de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanţa a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudenţa sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanţe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condiţiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăşi natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privinţă de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condiţiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franţei, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în faţa instanţelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ţinut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept naţional şi de rolul instanţelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenţei Curţii, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac şi procedurile care implică doar chestiuni de drept, şi nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerinţele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existenţa unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilităţii recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 şi nu conţine nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Munteanu Lilia nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) şi (4) din Codul de procedură civilă şi drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) şi art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Munteanu Lilia.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecătorul Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari